

आमल्पितर् (wie eben) nom. ag. *Einlader*: ब्राह्मणानामल्पिता P. 3, 2, 78, Sch.

आमल्पित (wie eben) 1) adj. s. u. मत्वप् mit शा. — 2) n. *Anrede, der Vocativ* VS. Prāt. 2, 17. AV. Prāt. 1, 81. एकामल्पिते im Vocativ der Einzahl 2, 47. शोकार् आमल्पितः प्रगृह्यः RV. Prāt. 1, 18. P. 2, 3, 48. 1, 2, 6, 1, 198. 8, 1, 8. 19. 55. 72. 73.

आमल्प्य (wie eben) adj. *anzurufen; subst. ein im Vocativ stehendes Wort* Vop. 3, 145. — Vgl. आमल्पित.

आमन्द (2. शा + मन्द) adj. *einen tiefen Ton habend*: आमन्दाणाम् — गर्जितानाम् MECH. 33, v. 1. आमन्दनूनवन्धनागमगर्जित KATHĀS. 16, 121. Vgl. मन्दधनवन् PRAB. 73, 9.

आमपात्र॑ (1. शा → पात्र) n. *ein ungebranntes Gefäß* AV. 8, 10, 28.

ÇAT. BR. 12, 1, 2, 23. 14, 9, 4, 11 (= Brh. AR. UP. 6, 4, 12). M. 3, 179.

आमप (von 2. शम् im caus.) 1) m. a) *Schaden, Beschädigung*; s. अनामप und निरामप. — b) *Krankheit* AK. 2, 6, 2, 2. H. 463. im Veda nur am Ende von comp. अत्यामप् ÇAT. BR. 13, 3, 8, 4, 3. KĀTJ. CR. 20, 3, 14. 16. दीर्घितीत्रामपयस्त JĀGÑ. 3, 245. BHAG. 17, 9. R. 4, 44, 83. SUÇR. 1, 58, 13. 183, 20. 239, 14. 2, 430, 14. ÇĀNTIQ. 2, 10 (lies तस्यामप्). PĀNKAT. I, 408. RAGH. 19, 48. Vgl. अनामप, निरामप, पृष्ठामप, शोर्पामप, वृद्धामप. — c) *schlechte Verdauung* HĀR. 141. Vgl. 1. शाम 2, b. — 2) n. N. einer Arzneipflanze, *Costus speciosus* (कुष्ठ), RĀGAN. im ÇKDR.

आमपत् part. von 2. शम् im caus., s. अनामपत्.

आमपाचेन (von आमप) adj. 1) *krank* P. 5, 2, 122, VĀRTT. 3. AK. 2, 6, 2, 9. H. 439. TS. 3, 2, 3, 3. ड्योगामयावी 2, 1, 1, 3. KĀTJ. 27, 4 u. s. w. KĀTJ. CR. 23, 1, 16. — 2) *an schlechter Verdauung leidend* M. 3, 7. JĀGÑ. 3, 210. Davon nom. abstr. °वित्र M. 11, 51.

आमपितु von 2. शम् im caus., s. अनामपितु.

आमर्यन् s. पृथ्यामर्यन्.

आमरणात् (2. शा - मरण + शत्रु) adj. *den Tod zur Grenze habend, erst mit dem Tode endend, sich bis zum Tode erstreckend*: आमरणातः प्रणाया: कोपास्तत्त्वाभद्रुराः Hit. I, 180.

आमरणातिक adj. dass.: अन्योऽन्यस्याव्यभिचारः M. 9, 101. दासः JĀGÑ. 2, 183. पापम् MBH. 3, 8333. Vgl. मरणातिक MBH. 14, 466.

आमरीत॑र् (von मर् [मृण्] mit शा) nom. ag. *Verderber*: यस्य वृत्ता त्रुनुषा व्यस्ति न राधेष आमरीता मूवस्ये RV. 4, 20, 7.

आमर्द (von मर्द् mit शा) m. 1) *das Zausen, Jmd-Zusetzen*: आमर्दल्लिष्टेशरम् (संक्षिप्तश्चित्) ÇAK. 173. पर्युपासनकाले, आमर्दकाले MBH. 15, 237. — 2) N. pr. einer Stadt Verz. d. B. H. No. 1242.

आमर्दिन् (wie eben) adj. *zerzausend, Jmd zusetzend*: परवला° R. 4, 14, 16.

आमर्ष m. = अमर्ष BHARATA zu AK. 1, 1, 2, 26. ÇKDR.

आमल, f. °ली v. l. im gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41.

आमलक m. f. °की gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41) n. *Emblica officinalis Gaertn., Myrobalanenbaum* AK. 2, 4, 2, 38. 3, 4, 178 (f.). 3, 6, 33 (m. n.). TRIK. 3, 5, 24. H. 1143 (f.). m. und f. vorzugsweise für die Pflanze, n. für die Frucht (P. 1, 2, 49, Sch.). Das herbschmeckende Fruchtfleisch wird vielfach medicinisch gebraucht und gilt (SUÇR. 1, 209, 16. 241, 17) für ausgezeichnet gesund. m. R. 3, 17, 7 (तिन्दुकामलकान्). BRAHMA-P. in

LA. 52, 15. f. MBH. 3, 11570. R. 2, 91, 30. 49. SUÇR. 1, 142, 14. 209, 14. 2, 469, 15. 499, 9. n. KĀHĀND. UP. 7, 3, 1. MBH. 3, 10039. SUÇR. 1, 73, 10. 142, 3. 148, 13. 163, 15. 215, 14. 2, 39, 15. 40, 19. 73, 16. 367, 15. BURN. INTR. 426. — unbestimmt ob m. oder n. N. 12, 3. R. 4, 3, 6 (die Frucht). 2, 94, 9. प्राचीनामलकै: MBH. 1, 7586. Nach ÇABDAK. im ÇKDR. ist आमलक् m. *Gendarussa Adhatoda* (वासक), nach RICAN. ebend. आमलक् n. eine Varietät von आमलकी, = काष्ठधात्रीपाल = तुक्षमलक = तुक्षजातीफल, vulg. काठआमला.

आमवात (1. शाम 2, b. + वात Wind) m. N. einer Krankheit, mit Blähungen verbundene Verdauungslosigkeit, ÇKDR. Verz. d. B. H. No. 963. 972. 973.

आमहीय adj. °या (nämlich सत्) Bezeichnung des Verses RV. 8, 48, 3 in KĀTJ. CR. 10, 9, 7.

आमहीयव N. pr. des Rishi zu VS. 26, 16. fgg. (wo RV. ANUER. शम्हीयु hat) Verz. d. B. H. 36, 2.

आमातिसार und °टिन् s. u. 1. शाम 2, b.

आमात्य m. = अमात्य Dvīrūpāk. im ÇKDR.

आमाद् (1. शाम + शद्) adj. P. 3, 2, 68, Sch. *rohes (Fleisch, Cadaver) esSEND*: आमाद् त्रिङ्गामत्मद्वेष्टेनोः RV. 40, 87, 7. आमादो गृथः कुण्डे रद्दाम् AV. 11, 10, 8. अपामे श्रिमामादं जाह्नु निश्चयाद् मेध VS. 1, 17 in ÇAT. BR. 1, 2, 1, 4 wohl irrig dem क्रव्याद् entgegengesetzt und auf das Feuer der Verdauung bezogen.

आमानस्य n. = आमनस्य CABDAR. im ÇKDR.

आमावास्य॑ (von आमावास्या) gaṇa संघवेलादि zu P. 4, 3, 16. 1) adj. a) zum Neumond oder dessen Feier gehörig ÇAT. BR. 1, 6, 2, 6. 8, 3, 4. आमावास्येन रुचिपेष्ट्वा पौर्णमसेन वा AIT. BR. 1, 1. — b) an einem Neumond geboren P. 4, 3, 30. — 2) n. (nämlich रुचिस्) das Neumondsopfer ÇAT. BR. 11, 1, 3, 1. fgg. ĀCV. CR. 12, 6. KĀTJ. CR. 4, 3, 26. 23, 4, 37. 46, 7, 4. आमावास्य॑विध ÇAT. BR. 11, 1, 5, 4.

आमाशय (1. शाम → आशय) m. der Ort der rohen Speisen und Säfte, so heist der obere Theil des Leibes bis zum Nabel: पवाशयस्त्वयो नाम्यामूर्ध्यामाशयः स्थितः MBH. 3, 13973. पवाशयोर्मध्ये सिरप्रवानभिर्नाम SUÇR. 1, 349, 13. 48, 20. 77, 14. 89, 13. 190, 12. 2, 18, 14. 201, 19. JĀGÑ. 3, 95. — Vgl. पवाशय.

आमित्रा f. *Milchklumpen, Quark* (wird so erzeugt, dass heißgemachte Milch mit einem Theile saurer Knollen vermengt und von der geronnenen Mischung das Wässerige abgegossen wird) AK. 2, 7, 22. TRIK. 3, 2, 17. H. 831. AV. 10, 9, 13. VS. 19, 21. 23. TS. 2, 3, 5, 4. आमित्रा मस्तु घृतमस्य रेतः (vgl. AV. 9, 4, 4) 3, 3, 2, 2. ÇAT. BR. 1, 8, 1, 7. 9. 3, 3, 2, 4, 2, 4, 18. KĀTJ. CR. 4, 3, 10. fgg. 7, 4, 28. KAUÇ. 63. — Von derselben Wurzel wie मित्र.

आमित्रीय und आमिद्य adj. von आमित्रा P. 5, 1, 4, Sch. : दधि.

आमित्रीति patron. von आमित्रीति gaṇa वात्वादि zu P. 4, 1, 96.

आमित्रै (von आमित्रा) adj. f. इ vom Feinde herührend, feindlich geartet, feindselig P. 5, 4, 36, VĀRTT. 1, 4. नासामामित्रो व्ययिरा दृधर्षित RV. 6, 28, 3. नारी पत्रं धावतु रुस्तगृह्णामित्री भीता समे वधानाम AV. 5, 20, 5. तस्माद्व्यामित्रै संगत्य नासा चेदभिवदतो इन्द्यो इन्यं समैव त्रानाते ÇAT. BR. 43, 1, 6, 1.